

Celotna biografija in bibliografija M. Šifererja je objavljena v knjigah Biografije in bibliografije znanstvenih in strokovnih sodelavcev SAZU (1976), Biografije in bibliografije raziskovalcev ZRC SAZU 1976–85 (1988) ter Biografije in bibliografije raziskovalcev ZRC SAZU 1986–95 (1998).

Karel Natek

Prof. dr. Božidar Kert — sedemdesetletnik

Dr. Božidarja Kerta poznajo kot vzravnanege intelektualca vse generacije geografov v severovzhodni Sloveniji, starejši kolegi pa po vsej domovini, saj je več kot trideset let predaval in opravljal mentorsko delo na Pedagoški fakulteti v Mariboru. Pri svojem delu ni nikoli iskal opore v aktualni politični pripadnosti. Vedno se je dokazoval z delom, s strokovno usposobljenostjo in ustvarjalnostjo.

Rodil se je 14. avgusta 1928 v slovenski družini v Trstu. Njena pripadnost slovenstvu je prispevala, da se je morala družina kmalu po njegovem rojstvu preseliti v Maribor in da je leta 1941 je bila izgnana v Bosno in kasneje v Vojvodino. Takoj po drugi svetovni vojni se je skupaj s starši vrnil v Brezje pri Mariboru, kjer živi z družino še danes.

Nadpovprečna nadarjenost in volja ter delavnost so pomagale, da je v izgnanstvu, kljub težkim razmeram, v Sremskih Karlovcih končal nižjo gimnazijo. Po vrnitvi v Slovenijo je nadaljeval šolanje na Prvi gimnaziji v Mariboru, kjer je leta 1949 tudi maturiral. Univerzitetni študij je nadaljeval na Prirodoslovno-matematični fakulteti v Ljubljani, na Oddelku za geografijo. Tedaj so se v istem letniku znašli trije nadarjeni, delavni in zelo ambiciozni Mariborčani (B. Belec, V. Josek in B. Kert), ki so po uspehu vidno izstopali iz povprečja. Oprijel se jih je vzdevek "korejci" in po njem jih poznajo vsi današnji slovenski geografi. Vsi so diplomirali istega leta (1955) z najvišjo oceno in vsak je dobil tudi Prešernovo nagrado za študente. Dva izmed trojice (B. Belec in B. Kert) sta se po ustanovitvi Pedagoške akademije v Mariboru zaposlila takrat še na višješolski ustanovi in pomagala orati in ledino in postavljati temelje mariborski univerzitetni geografiji. Priznati moramo, zelo uspešno. Prof. B. Kert je bil med tem večkrat predstojnik katedre za geografijo, v enem mandatnem obdobju pa tudi pomočnik direktorja Oddelka za predmetno stopnjo na isti ustanovi.

Po končanem študiju v Ljubljani se je prof. B. Kert na predlog akademika Antona Melika najprej honorarno zaposlil na Inštitutu za geografijo SAZU, kjer je preučeval geomorfološki razvoj Zahodnih Slovenskih gor, kasneje pa se je vključil, že kot profesor geografije na srednji ekonomski šoli v Murski Soboti, v skupino, ki je raziskovala kvartarne usedline in njihovo izrabo na Slovenskem. Njegovo znanstveno-raziskovalno delo je segalo tako na področje fizične kot družbene geografije. Leta 1968 je bil izvoljen za asistenta na katedri za geografijo Pedagoške akademije v Mariboru. S tem so se mu odprle nove možnosti za načrtno in poglobljeno razisko-

valno delo. Leta 1973 je bil promoviran za doktorja geografskih znanosti na ljubljanski univerzi, in sicer na podlagi doktorske disertacije "Družbena geografija osrednjih zahodnih Slovenskih goric (območje občine Lenart)". Tako je postalo njegovo poznavanje zahodnih Slovenskih goric celostno in poglobljeno. Z ljubeznijo in znanstveno doslednostjo jih je predstavljal svojim študentom in geografom, ki so prihajali v Slovenijo iz drugih delov Evrope. S tematiko in raznotero strokovno problematiko pretežno iz te njemu najbolj približljive pokrajine je nastopal na številnih geografskih srečanjih, zborovanjih in kongresih doma in v tujini.

Na Pedagoški akademiji je bil najprej asistent, nato profesor višje šole, leta 1974 je bil izvoljen za docenta in sedem let kasneje za izrednega profesorja. Na mariborski pedagoški fakulteti je bil redno zaposlen do upokojitve leta 1995. S predavanji in mentorskim delom pri seminarjskih in diplomskih nalogah pa je kot nosilec predmetov pomagal še po upokojitvi.

Letos končuje prof. Božidar Kert tridesetletno pedagoško-izobraževalno in raziskovalno delo na Pedagoški fakulteti v Mariboru. Vse delo je opravljal z bogatim znanjem, ljubeznijo in veliko prizadevnostjo. V nesporen dokaz za vse to mu je domača visokošolska ustanova že pred leti podelila priznanje "zlato plaketo".

Prof. Božidar Kert je spoštovan in izredno priljubljen med generacijami, ki jih je poučeval, in med kolegi, s katerimi je sodeloval. Njegovo ime je napisano na več slovenskih srednješolskih geografskih učbenikih. Vsa ta desetletja je tudi sodeloval pri permanentnem izobraževanju učiteljev geografije na območju severovzhodne Slovenije, kateri so večinoma tudi njegovi učenci in diplomanti. Več mandatnih dob je bil dejaven v uredniškem odboru Geografskega obzornika.

Težišče znanstvenoraziskovalnega dela prof. B. Kerta je v preučevanju družbeno-geografskih procesov severovzhodne Slovenije, še predvsem mariborske regije. Brez dvoma je med geografi najboljši poznavalec osrednjih Slovenskih goric, zato so ga takoj na začetku vključili v raziskovalno skupino, ki je pripravljala gradivo in organizirala delo za regionalnogeografsko monografijo "Slovenija, pokrajine in ljudje", ki je letos izšla pri založbi Mladinska knjiga. Pri snovanju navedene monografije je bil nekaj časa tudi koordinator med raziskovalci Pedagoške fakultete v Mariboru in vodstvom projekta pri Geografskem inštitutu Antona Melika ZRC SAZU.

V zadnjem obdobju je pri znanstvenoraziskovalnem delu več časa namenjal agrarni geografiji. Pesniška in Ščavniška dolina sta mu bili poligon, na katerem je skupaj s kolegi s Pedagoške fakultete več let sledil inovacijskim procesom pri regulaciji in komasaciji obeh dolin. Kot večkratni nosilec raziskav je imel dober pregled čez celoto in s tem je ob pozitivnih straneh opozarjal tudi na dvomljive in škodljive posege v geografsko okolje. Posebej se je poglobljal v problematiko kmetijske proizvodnje in rabe tal. Na tem področju so nastale najbolj korenite spremembe, saj so pretežno vlažne in pogosto poplavljenе travnike z regulacijami spremenili v orne površine, z združevanjem pa so močno povečali parcele in spremenili njihovo lastništvo.

Prav tako ne smemo prezreti Kertovega sodelovanja pri nastajanju enciklopedij in leksikonov Slovenije. K delu ga je privabil že dr. R. Savnik, in sicer pri snovanju in

nastajanju 4. knjige "Krajevnega leksikona Slovenije — Podravje in Pomurje" (Ljubljana 1980). Dejavno se je vključil tudi v "Gibanje znanost mladini" na mariborskem območju.

Prof. dr. B. Kert ima bogato in pestro bibliografijo, ki presega sto enot. Objavljal je v domačih strokovnih in znanstvenih revijah in zbornikih. Njegova dela pa so objavljena tudi v nekdanjem jugoslovanskem strokovnem tisku ter v tujini. Njegovi teksti so strokovno zreli, metodološko pregledni in jezikovno izbrušeni.

Takoj po končanem študiju se je prof. B. Kert vključil v Geografsko društvo Slovenije; v matični stanovski organizaciji je dejaven še danes. Bil je predsednik Društva geografov Maribor in večkrat član njegovih izvršnih teles. Pogosto je zastopal mariborske geografe v republiških organih, in sicer na društvenem kot strokovnem področju. Za vidne zasluge pri stanovskem društvenem delu je dobil priznanje Pohvala (1972) in lansko leto tudi zlato plaketo ZGDS.

Našemu cenjenemu in spoštovanemu slavljenecu želimo še vrsto zdravih in zadovoljnih let. In da bi še dolgo prihajal med nas s svojo vedrino in strokovno širino ter pomagal pri vsebinskem snovanju geografije jutrišnjega dne.

Ludvik Olas

Dušan Novak (1931–1998)

Dušan Novak, rojen Ljubljčan, je kmalu po končanem študiju geologije na ljubljanski univerzi stopil med sodelavce Geoiškega zavoda Slovenije. Še kot študent je postal jamar in organizator jamarstva v Društvu za raziskovanje jam Slovenije, nato pa to delo nadaljeval pri jamarskem klubu (in poznejšem društvu) Železničar, kjer je bil med ustanovitelji. Zato je naravno, da je v zavodu, kjer je deloval do upokojitve leta 1992, v hidrogeološkem oddelku raziskoval kraško hidrologijo. Ni se zadovoljil s pisanjem elaboratov, temveč je izsledke objavljaval v poljudnem in strokovnem časopisju. Osrednja tematika objav je sledenje podzemeljskih kraških voda, zlasti v visokogorskih Alpah, na Kočevskem in nizkem Dolenjskem. Ugotavljal je zaledje številnih kraških izvirov, kot so Globočec, metliški Obrh, Šumetar ob Kolpi, Tominčev studenec ob Krki, Studeniški potok (slednje v zborniku občine Slovenska Bistrica, I.) in Pekelščica, ki priteka iz ponikovskega krasa. Izboljšal je poznavanje hidrokemičnih lastnosti mnogih naših kraških voda. Da se pokojnika spominjamo v glasilu slovenskih geografov, je vzrok tudi v regionalni obdelavi mnogih vodnih pojavov. Nekatere imajo v naslovu oznako hidrološke (ali hidrogeološke) značilnosti, na primer območja Gozda pri Kamniku (Naše jame 1966), osapske Reke (1967, osrednje Dolenjske (Naše jame, 1970), primorskega krasa (Simpozij o valorizaciji primorskega krasa, Split, 1976), v Volaki (Loški razgledi, 1976). Širšo tematiko obravnava v razpravi Kraški svet v porečju Savinje (Celjski zbornik 1977–1981). V več